༄༅། །ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞུགས་སོ།། མཁས་རློམ་དྲེགས་ལྡན་གཉིས་འཐུང་ཁྱུའི། །སྤོབས་པ་གཞོམ་ནས་སྐལ་བཟང་གི །རི་དྭགས་སྐྱོང་མཁས་འཇམ་པའི་དཔལ། །མ་ཧཱ་པི་ཛར་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་ནས། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་བཤད་གཞུང་གསུམ་གསལ་བྱེད་ལས། འཆད་བྱེད་རྣམ་འགྲེལ་དང་། བཤད་བྱ་ཚད་མ་མདོ་སྦྱར་གཉིས་སོང་ནས། །གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་གཞུང་ཚུང་དང་སྦྱར་ཏེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་འདི་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ངན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་དགེ་བ་མཚན་དོན་འགྱུར་ཕྱག་བཤད། །བར་དུ་དགེ་བ་བརྩམ་བྱ་གཞུང་དོན་བཤད། །མཐའ་མར་དགེ་བ་མཇུག་གི་བྱ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་སྒྱུར་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་དུ། ཧེ་ཏུ་ཙཀྲ་ཧ་སན། ཞེས་པ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཞེས་པ་གཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཧེ་ཏུ་ནི་གཏན་ཚིགས། ཙཀྲ་ནི་འཁོར་ལོ། ཧ་སན་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཧེ་ཏུ་ཙཀྲ་ཧ་སན། བོད་སྐད་དུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞེས་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་དེ། རེའུ་མིག་དགུ་ལ་བཀོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་གཡས་སྐོར་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཡོན་བསྐོར་དུ་འཁོར་བ། ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོའི་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདི་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་དེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་བསྡུས། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེ་ལ། ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཚུལ། གཏན་མེད་དུ་འཇུག་ཚུལ། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་དགུ་དགུར་ཕྱེ་ནས་རེའུ་མིག་ལ་བཀོད་དེ་གཡས་སྐོར་དང་གཡོན་སྐོར་དུ་འཁོར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི། ལོ་ཙྪ་བ་བསྟན་བཅོས་འདི་བསྒྱུར་བའི་ཐོག་མར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་བསྒྱུར་བའི་འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་ལ། མཆོད་བརྗོད་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བཤད། བརྩམ་བྱ་གཞུང་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་འདི་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྒྲང་བྱ་གཟུང་འཛིན་འབྲེལ་བའི་དྲྭ་བ་འཇོམས་ཤིང་། རྟོགས་བྱ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པ་ཐུབ་དབང་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་། རང་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། འབྲེལ་པའི་དྲྭ་བ་འཇོམས་མཛད་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དམ་བཅའ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་དམ་པའི་ལས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཚུལ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ཞེས་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་སྙམ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་དེ་རང་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པས་ཚུལ་དང་པོ་ཚང་ཞིང་། འཇུག་ཚུལ་དགུའི་ནང་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དམ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཚང་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་དེ་ལ་ལྡོག་ཚུལ་ཚང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་གཡས་སྐོར་གཡོན་སྐོར་གྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། ནས། གཏན་ཚིགས་ཚུལ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ཡི། གཏན་ལ་དབབ་པར་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་ཚུལ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་འཆད་ཚུལ་ཐུ་མ་ལས་གཞན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོས་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་ལ། སྤྱིར་གཏན་ཚིགས་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་གསུམ་

ཡོད་དེ། སྐབས་དེའི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཀྱང་མཐའ་དག་ལ་མེད་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་འཛོག་སྟེ། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངོལ་བས་ངེས་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འཛོག་སྟེ། ཚུར་མཐོང་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེ་དེ་གྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཞག མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ནས་ཉལ་བ་དེ། ཆོས་ཅན་ཤིང་ཙམ་ལ་གྲུབ་ཀྱང་ཤིང་གི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མ་གྲུབ་པས་དེ་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡོད་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་སྟེ། །མེད་དང་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་ལ་གཏན་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱང་ངོལ་བས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། །ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཏེ་མ་གྲུབ་བཞི། །མ་གྲུབ་སྒྲིར་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ངེས་པ་བློ་སྐྱོན་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་ས་གཅོད་ལུགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དབྱེ་བ་དགུ་རུ་བཤད། རྟགས་རིགས་བཞི་རུ་སོ་སོར་དབྱེ། །རེའུ་མིག་དགུ་ལ་རིམ་པ་བཀོད། །ཕྱོགས་གཉིས་གཡས་གཡོན་འཁོར་བའི་ཚུལ། །དཔེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་དབབ་ཞེས་པ་ལྟར་ལྟོས། །དང་པོ་ལ་སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོར་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། སྐབས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་གཞིར་བྱས་ལ། སྐབས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པ། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ། སྐབས་

དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པ་གཞིར་བྱས་ལ། སྐབས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད།
གཏན་མེད། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ། སྐབས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གཞིར་
བྱས་ལ། སྐབས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། གཏན་མེད། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་སྟེ་དགུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། གསུམ་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་
ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྔ། མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། །རེའུ་མིག་དགུ་ལ་རིམ་པར་བཀོད། །རྟགས་རིགས་བཞི་རུ་སོ་སོར་
དབྱེ། །ལུགས་འབྱུང་གཡས་སུ་འཁོར་བའི་ཚུལ། །མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །གཞུང་ལས་
རྟགས་རིས་ངོས་བཟུང་བ་འདི་སྔོན་ལ་བྱུང་ཡང་བློ་ལ་འཆར་བདེ་བས་འདིར་གོ་ཙུང་ཟད་བསྒྱུར་བའོ། །དེ་
ལྟར་ལྔ་ལས་དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་
གྱི་སྒོ་ནས་དགུར་དབྱེ་སྟེ། སྐབས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ། གཏན་མེད་དུ་ཡོད་པ། རྣམ་
གཉིས་སུ་ཡོད་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཞིང་། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་། ཁྱབ་བྱེད་པ་གསུམ། གཏན་མེད་པ་གསུམ།
རྣམ་གཉིས་པ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། མ་གྲུབ་སྒྲོ་ར་བ་དེ་བཞིན་དུ། །མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ལའང་ཡོད་པ་དང་། །མེད་དང་དེ་བཞིན་གཉིས་ཀ་དང་། །ཞེས་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལའང་
གསུམ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་པ་ཐོབ་བོ། །སྐབས་འདིར་ཡོད་དང་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་སྟེ། །མེད་པ་ལ་ནི་ལྟར་སྣང་
ངོ་། །ཞེས་པའང་དོན་གྱི་ཐོབ་སྟེ། སྐབས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་གཉིས་པ་ལ་རྟགས་ཡང་
དག་གཞག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པ་ལ་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རེའུ་མིག་
ལ་འགོད་ཚུལ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་འཆད་
པའི་ཚེ། རེའུ་མིག་ལ་ལུགས་འབྱུང་གཡས་སྐོར་དུ་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་ཞེས་
པ་གསུམ་པོ་དེ། སྟེང་སྐར་གསུམ་ལ་གཡས་ནས་གཡོན་དུ་འགོད། བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྩོལ་ལས་བྱུང་ཞེས་
པ་གསུམ་པོ་དེ། བར་སྐར་གསུམ་ལ་གཡས་ནས་གཡོན་དུ་འགོད། མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་མཉན་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་

གསུམ་འོག་སྐར་གསུམ་ལ་གཡས་ནས་གཡོན་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་ཆོས་དགུ་ཡང་། རྟག་དང་མི་རྟག་རྟོལ་བྱུང་དང་། །ཞེས་པ་གསུམ། སྟེང་སྐར་གསུམ་ལ་གཡས་ནས་འགོད། རྟག་དང་རྟག་དང་རྟག་པ་དང་། །ཞེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་བར་སྐར་གསུམ་ལ་གཡས་ནས་འགོད། རྟོལ་བྱུང་མིན་དང་མི་རྟག་རྟག །ཅེས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། འོག་སྐར་གསུམ་ལ་གཡས་ནས་གཡོན་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། བདག་མེད་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྟོལ་ལས་བྱུང་། །མི་རྟག་རྟོལ་བྱུང་མཚོན་བྱ་སྟེ། དགུ་པོ་འདི་ལ་རྟགས་སོགས་ལའོ། །རྟག་དང་མི་རྟག་རྟོལ་བྱུང་དང་། །རྟག་དང་རྟག་དང་རྟག་པ་དང་། །རྟོལ་བྱུང་མིན་དང་མི་རྟག་རྟག །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཀོད་པས། སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བདག་མེད། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ། སྒྲ་རྟོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་གསུམ་སྟེང་སྐར་གསུམ་ལ་འགོད། སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ། མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བའི་གྲོལ་བའི་ངོར་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཉན་བྱ། དུང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་ལ་རྟོལ་བྱུང་གསུམ་བར་སྐར་གསུམ་ལ་གཡས་ནས་འགོད། སྒྲ་རྟོལ་བྱུང་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ། དུང་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ། སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་མཚོན་བྱ་གསུམ་འོག་སྐར་ལ་གཡས་ནས་རིམ་བཞིན་འགོད་དགོས་ཏེ། གཡས་སྐོར་ལུགས་མཐུན་དུ་འགོད་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་གཡས་སུ་འཁོར་བ་དང་། གཡས་སྐོར་གྱི་ཚེ་སྟེང་འོག་གཉིས་ན་ཡང་དག་དང་། །ལོགས་གཉིས་སུ་འགལ་རྟགས་འབྱུང་བའི་གནད་འདི་ལ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྟགས་རིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུ་པོ་དེ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་འགལ་རྟགས། དངོས་མ་ངེས། ཐུན་མོང་མིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རིགས་བཞི་ཚང་བའི་བཞི་པོ་དེ་དེ་ལ་གནས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རེའུ་མིག་གི་སྟེང་འོག་གམ་ཤར་ནུབ་གཉིས་ན་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་གནས། ལྟོ་བྱང་ངམ་ལོགས་གཉིས་ན་འགལ་རྟགས་གཉིས་གནས། ཟུར་བཞིའམ་བྱང་ཤར་སོགས་མཚམས་བཞི་ན་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཞི་གནས། དབུས་ན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། སྟེང་འོག་གཉིས་ན་ཡང་དག་གནས། །ལོགས་ལ་འགལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཟུར་བཞི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ། །དབུས་ན་ཐུན་མོང་མིན་

པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལུགས་འབྱུང་གཡས་སུ་འཁོར་ཚུལ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་འདི་རེ་ཨུ་མིག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དགུ་པོ་དེ་གཡས་སྐོར་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟེང་སྟར་གསུམ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པ་གསུམ་གཡས་སྐོར་དུ་འཁོར། བར་སྟར་གསུམ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པ་གསུམ་གཡས་སྐོར་དུ་འཁོར། འོག་སྟར་གསུམ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་པ་གསུམ་གཡས་སུ་འཁོར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ་ལུགས་མཐུན་རེ་ཨུ་མིག་བཀོད་པའི་ཚེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དགུ །སྟེང་གསུམ་ཁྱབ་བྱེད་བར་པ་གསུམ། གཏན་མེད་པ་སྟེ་འོག་མ་གསུམ། །རྣམ་གཉིས་པ་ཞེས་གཡས་སུ་འཁོར་ཞེས་པ་ཐོབ་བོ། །འོ་ན་ལུགས་མཐུན་རེ་མིག་བཀོད་པའི་ཚེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དགུ་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་གྲེན་ཐུར་ལ་རྩིས་པ་ན་གཡས་སྟར་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པ། གུང་སྟར་གསུམ་གཏན་མེད་པ། གཡོན་སྟར་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྐབས་འདིར་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་སྐབས་སུ་བབ་ཀྱང་གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཆར་བཤད་ན། བདག་མེད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་དེའི་མཐུན་དཔེ་དང་བུམ་པ་དེའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་། མི་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པའི་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་དེ་དེའི་མཐུན་དཔེ་དང་། ནམ་མཁའ་དེའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་དེའི་མཐུན་དཔེ་དང་། གློག་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་དེའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མི་མཐུན་དཔེ་གཉིས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པས་མི་མཐུན་དཔེ་གློག་གི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་ནས་དཔེ་གཉིས་གཉིས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དེས་མཚོན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་

འབྲེལ་འཁོར་རྣམ་དགུ་ཡི། །དཔེ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་བུམ་དང་བུམ་ནམ་མཁའ། །བུམ་པ་སློག་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་སོ། །བར་སྐར་གསུམ་ལ། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་དེ་དེའི་མཐུན་དཔེ་དང་། བུམ་པ་དེ་དེའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པར་སོང་བའི་གཏོལ་བའི་ངོར་མཉན་བྱ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་དེ་དེའི་མཐུན་དཔེ་དང་། བུམ་པ་དེ་དེའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་དེ་དེའི་མཐུན་དཔེ་དང་། བུམ་པ་དང་གློག་གཉིས་དེའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། ནམ་མཁའ་བུམ་དང་མཁའ་བུམ་དང་། མཁའ་དང་བུམ་པ་གློག་བཞིན་དང་། །ཞེས་སོ། །འོག་སྐར་གསུམ་ལ་མི་རྟག་པ་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་དང་མི་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། གློག་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་དེའི་མཐུན་དཔེ་དང་། བུམ་པ་དེ་དེའི་མི་མཐུ་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་དང་གློག་གཉིས་དེའི་མཐུན་དཔེ་དང་ནམ་མཁའ་དེ་དེའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་བྱ་དེ་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་དང་འཇིག་མེད་གཉིས་དེའི་མཐུན་དཔེ། རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་དང་བུམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དེའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཆོན་བྱ་དེ་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། འཇིག་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་མེད་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཆོན་བྱ་དེ་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་

དགེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སློག་དང་ནམ་མཁའ་བུམ་པ་བཞིན། །བུམ་པ་སློག་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ནམ་མཁའ་འཇིག་མེད་ལས་བུམ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །འོན་གཞུང་ལས། ནམ་མཁའ་རྟུལ་ཕྲན་ལས་བུམ་བཞིན། །ཞེས་ཡོད་པ་ལ། རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ལྷད་ཀྱིས་གཞུང་བཅོས་པས་རང་བཟོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འོན་ཕྱོད་ཉིད་ལ། རྟུལ་ཕྲན་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གཞུང་དེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། རྟུལ་ཕྲན་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཡང་རྩོལ་བ་བྱེ་བྲག་པས་དེ་ཁས་བླངས་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གཞག་གོ་སྙམ་ན། འོན་བུམ་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་པས་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་ལན་མེད་དོ། །དེས་ན་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པའི་ལུགས་འདི་སྙིང་ལ་བཅང་ངོ་། །རྒྱས་པར་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལའང་ལྔ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། །རེའུ་མིག་དགུ་ལ་རིམ་པ་བཀོད། །རྟགས་རིགས་བཞི་རུ་སོ་སོར་དབྱེ། །ལུགས་ལྡོག་གཡོན་དུ་འཁོར་བའི་ཚུལ། །མི་མཐུན་དཔེ་ལ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀུང་དགུར་དབྱེ་སྟེ། སྐབས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པ་གཏན་མེད་པ་རྣམ་གཉིས་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་པ་གསུམ་གཏན་མེད་པ་གསུམ་རྣམ་གཉིས་པ་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདིར་ཡང་མེད་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་སྟེ། །ཡོད་དང་གཉིས་ཀ་ལྟར་སྣང་ཡིན། །ཞེས་པའང་ཐོབ་སྟེ། སྐབས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རེའུ་མིག་ལ་འགོད་ཚུལ་ནི། གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་འདི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་འཆད་པའི་ཚེ། རེའུ་མིག་དགུ་ལ་ལུགས་མི་མཐུན་གཡོན་སྐོར་དུ་མས་རིམ་ནས་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །ཞེས་པ་གསུམ་པོ་འདི་འོག་སྟར་གསུམ་ལ་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་འགོད། བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྩོལ་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་གསུམ་བར་སྟར་གསུམ་ལ་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་འགོད།

མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་མཚོན་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་གསུམ་སྟེང་སྐར་གསུམ་ལ་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་བགོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། བདག་མེད་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མཚན་བྱ་རྩོལ་ལས་བྱུང་། །དེ་དགུ་མི་རྟག་ལ་སོགས་ལའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བདག་མེད་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་སྟན་ངག་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་འཁོར་རྒྱུན་གྱི་དོན་ཚང་སྟེ། ལུགས་འབྱུང་གི་རེའུ་མིག་དེ་ལ། བདག་མེད་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གསུམ་གཡས་སྐོར་དུ་ཚང་བ་བཞིན། ལུགས་ལྡོག་གི་རེའུ་མིག་དེ་ལའང་། བདག་མེད་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གཡོན་དུ་སྐོར་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུགས་ལྡོག་འདི་ལ་བསྒྲུབ་ཆོས་དགུ་ནི་བཟློག་ནས་མས་ནས་ཡར་རིམ་བཞིན་བགོད་དགོས་ཏེ། མི་རྟག་རྟག་པ་དང་རྩོལ་བྱུང་མིན། །ཞེས་པ་གསུམ་འོག་སྐར་ལ་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་འགོད། མི་རྟག་མི་རྟག་མི་རྟག་དང་། །ཞེས་པ་གསུམ་བར་སྐར་གསུམ་ལ་གཡོན་ནས་འགོད། རྩོལ་འབྱུང་རྟག་དང་མི་རྟག་གོ །ཞེས་པ་གསུམ། སྟེང་སྐར་གསུམ་ལ་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། མི་རྟག་རྟག་དང་རྩོལ་བྱུང་མིན། །མི་རྟག་མི་རྟག་མི་རྟག་དང་། །རྩོལ་བྱུང་རྟག་དང་མི་རྟག་གོ །ཞེས་བཟློག་པ་འདི་བྱུང་ངོ་། །གཞན་དེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་གཞལ་བྱ། སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ། སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་གསུམ་འོག་སྐར་གསུམ་ལ་གཡོན་ནས་རིམ་བཞིན་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ། མཚན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བའི་རྩོལ་བའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་མཚན་བྱ། དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩོལ་བྱུང་། བར་སྐར་གསུམ་ལ་གཡོན་ནས་རིམ་བཞིན་དང་། སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ། དུང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩོལ་བྱུང་། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཚོན་བྱ་གསུམ་སྟེང་སྐར་གསུམ་ལ་གཡོན་ནས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཡོན་སྐོར་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་འགོད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཡོན་དུ་འཁོར་བ་དང་། གཡོན་སྐོར་གྱི་ཚེ་སྟེང་འོག་གཉིས་སུ་འགལ་རྟགས་དང་ལོགས་གཉིས་སུ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ལ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་རིགས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི། ལུགས་མཐུན་གྱི་ཚེ་སྟེང་འོག་ན་ཡང་དག་

གཉིས་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་ལུགས་མི་མཐུན་གྱི་ཚེ་འགལ་རྟགས་གཉིས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གཡས་སྐོར་གྱི་ཚེ་ལོགས་གཉིས་ན་གནས་པའི་རྩོལ་བྱུང་དང་བྱས་པ་གཉིས། གཡོན་སྐོར་གྱི་ཚེ་སྟེང་འོག་གཉིས་སུ་གོ་ས་འཕོས་ཏེ། བསྒྲུབ་ཆོས་གོ་ལྡོག་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྦྱར་བས་འགལ་རྟགས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། སྟེང་འོག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྦྱར། །འགལ་བའི་རྟགས་ནི་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་གཞུང་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། གཡོན་སྐོར་ལ་བསྒྲུབ་ཆོས་གོ་ལྡོག་པའི་གནད་ཀྱིས་སྟེང་འོག་གཉིས་སུ་འགལ་རྟགས་འབྱུང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཡོན་སྐོར་ལ་བསྒྲུབ་ཆོས་གོ་ལྡོག་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། དེ་དགོས་ཏེ། དེ་གོ་མ་བཟློག་ན་འོག་སྟར་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་། བར་སྟར་གསུམ་ལ་གཏན་མེད་དང་སྟེང་སྟར་གསུམ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་གནད་མ་ཚང་བ་རེ་རེ། རྣམ་དཔྱོད་གསལ་དགོས་སོ། ཡང་ལུགས་འབྱུང་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གཡས་སྐོར་གྱི་ཚེ་སྟེང་འོག་གཉིས་ན་གནས་པའི་བྱས་པ་དང་རྩོལ་བྱུང་གཉིས། གཡོན་སྐོར་གྱི་ཚེ་ལོགས་གཉིས་སུ་གོ་ས་འཕོས་ཏེ། སྒྲུབ་ཆོས་གོ་བཟློགས་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྦྱར་བས་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། ལོགས་དང་མི་མཐུན་སྟེང་འོག་སྦྱར། །ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གཉིས་ཆར་ལ་ཟུར་བཞིར་དངོས་མ་ངེས་བཞི་གནས་པ་ཙམ་ཡིན་མོད། ནང་ཚན་ཕན་ཚུན་གོ་ས་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཤར་དང་ལྷོ་ནུབ་གཉིས་ཐད་སོར་ཕན་ཚུན་བསྡོལ་ནས་གོ་ས་འཕོ། ནུབ་བྱང་དང་ཤར་ལྷོ་གཉིས་ཐད་སོར་ཕན་ཚུན་བསྡོལ་ནས་གོ་ས་འཕོ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟེང་སྟར་གསུམ་གྱི་རེའུ་མིག་དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བདག་མེད་དེ། འོག་སྟར་གསུམ་གྱི་གསུམ་པའི་རེའུ་མིག་ལ་བསྒྲུབ་ཆོས་གོ་ལྡོག་གོ་ས་འཕོས། འོག་སྟར་གྱི་གསུམ་པ་ཡང་སྟེང་སྟར་གྱི་སྟེང་དང་པོ་ལ་བསྒྲུབ་ཆོས་གོ་བཟློགས་ཏེ་གོ་ས་འཕོས་པས། གཡས་སྐོར་གཡོན་སྐོར་འཁོར་ལྟར་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཡས་སྐོར་གྱི་ཐ་མའི་གོ་སར་གཡོན་གྱི་ཐོག་མས་སླེབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཡས་སྐོར་གྱི་ཐོག་མའི་གོ་སར་གཡོན་སྐོར་གྱི་ཐ་མས་སླེབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཟུར་བཞི་ཕན་ཚུན་བསྡོལ་མར་

སྒྱུར། །ཐུན་མོང་མ་ངེས་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོ། །གཡས་སྐོར་གཡོན་སྐོར་གཉིས་ཀའི་ཚེ་དབུས་སུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གཡས་སྐོར་གྱི་ཚེ་དབུས་ན་གནས་པའི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་ལ་མཚན་བྱ་དེ། གཡོན་སྐོར་གྱི་ཚེའང་ཐད་ཀ་སྟེ་རང་སར་བསྒྲུབ་ཆོས་གོ་བཟློགས་ཏེ་སྒྱུར་བ་ཙམ་ལས་གནས་གོ་ས་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། དབུས་མ་ཐད་ཀར་སྒྱུར་བས་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མ་ངེས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཟུར་བཞི་ཐད་སོར་སློལ་མར་སྒྱུར། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་ལྟར་ན། སྟེང་འོག་ཐད་སོར་སློལ་མར་སྒྱུར། །འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །ཟོགས་གཉིས་ཐད་སོར་སློལ་མར་སྒྱུར། །ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་གཅིག་ངེས་པར་ཐོབ་སྟེ། སྟེང་གི་བྱས་པ་དང་། འོག་གི་རྩོལ་བྱུང་གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་ཏེ་བསྒྲུབ་ཆོས་གོ་བཟློག་པས་འགལ་རྟགས་གཉིས་སུ་འགྱུར། གཡས་ཀྱི་བྱས་པ་དང་གཡོན་གྱི་རྩོལ་བྱུང་གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་ཏེ་བསྒྲུབ་ཆོས་གོ་ཟློག་པས་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐལ་བཟང་དག་གིས་དགའ་སྟོན་གྱིས་ཤིག བཞི་པ་ལུགས་ལྡོག་གཡོན་དུ་འཁོར་ཚུལ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་འདི་རེ་མིག་དགུ་ལ་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་འགོད་པའི་ཚེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དགུ་གཡོན་སྐོར་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། འོག་སྟར་གསུམ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པ་གསུམ་གཡོན་སྐོར་དུ་འཁོར། དེ་བཞིན་དུ་བར་སྟར་གསུམ་ལ་གཏན་མེད་པ་གསུམ། སྟེང་སྟར་གསུམ་ལ་རྣམ་གཉིས་པ་གསུམ་གཡོན་སྐོར་དུ་འཁོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལུགས་ལྡོག་རེའུ་མིག་འགོད་པའི་ཚེ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དགུ། །འོག་གསུམ་ཁྱབ་བྱེད་བར་པ་གསུམ། །གཏན་མེད་པ་སྟེ་སྟེང་མ་གསུམ། །རྣམ་གཉིས་པ་རུ་གཡོན་དུ་འཁོར། །ཞེས་པ་གཅིག་ཐོབ་བོ། ལྔ་པ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ན། འོག་སྟར་གསུམ་ནི། བདག་མེད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་དང་། མཐུན་དཔེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་དཔེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་བྱེད་དང་། མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་

སྒྲ་རྟོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་དཔེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། མཐུན་དཔེ་གློག་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། དཔེ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་བུམ་དང་བུམ་ནམ་མཁའ། །བུམ་པ་གློག་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །རེའུ་མིག་གོང་མ་གཉིས་ལའང་འདིས་མཚོན་ཞིང་གཡས་སྐོར་གྱི་ཚེ་མཐུན་ཕྱོགས་ནས་འཁོར་དགོས་པས་མཐུན་དཔེ་སྔོན་ལ་བརྗོད་དགོས་ལ། གཡོན་སྐོར་གྱི་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནས་འཁོར་དགོས་པས་མི་མཐུན་དཔེ་སྔོན་ལ་བརྗོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ཤེས་པར་འདོད་ན་རེའུ་མིག་དཔེ་ཚུང་དུ་ལྟོས་ཤིག གཉིས་པ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། སྔར་བཤད་པའི་འཇུག་ཚུལ་དགུ་པོ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དབང་སྟེ། དོན་ཡུལ་སྟེང་ནས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དོན་ཡུལ་སྟེང་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་རྒོལ་བས་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལུགས་ལ་ནི་དཀྲུར་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒོལ་བས་ཡོད་མེད་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ཀྱང་རྒོལ་བས་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ། ཡོད་མེད་ཆ་གཉིས་པ་ཡིན་ཡང་རྒོལ་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་སོགས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དབང་བྱས་ཡིན། །ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལུགས་ལ་ནི། །ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །ཕྱོགས་གཅིག་མཐའ་དག་སྦྱར་བའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་མཐའ་མར་དགེ་བ་མཇུག་གི་བྱ་བ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ལུགས་མཐུན་ལུགས་ལྡོག་རེའུ་མིག་བཀོད་པའི་ཚེ། །མཐུན་དང་མི་མཐུན་འཇུག་ཚུལ་བཅོ་བརྒྱད་པོ། །གཡས་དང་གཡོན་དུ་འཁོར་བའི་རིམ་པ་འདི། །བློ་སྦྲུབ་ཁོ་ནས་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མིན། །ཞེས་ཀྱང་སྨྲས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ། གཞུང་འདི་ལ་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་འང་དཔྱད་གཞི་ཙུང་ཟད་ཡོད་པར་མཛད་འདུག་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཕྱིས་བྱོན་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱི་རྟོག་སྒྲིང་ལས་འདི་སྐད་ཅེས། གཞུང་ཚུང་འདི་ནི་མ་དག་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ནོར་བ

དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ཕྱོགས་སླང་གཞུང་དང་མི་མཐུན་ཏེ། རེའུ་མིག་འགོད་ཚུལ་མདོ་རང་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་དང་ཡ་མཱ་རིའི་གཞུང་འགལ་ཞིག་གསལ་བར་བྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་བྲིས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་མ་ངེས་གཉིས་ལ་མཐུན་དཔེ་དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་གཉིས་བྲིས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཚིགས་དེ་གཉིས་ངོ་ཤེས་པ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་མཐུན་དཔེ་འགོད་པ་རྟོག་གེའི་གཞུང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པའི་མཚན་གཞིར་བཤད་ཅིང་། དེ་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རིག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཚན་གཞིར་བཤད་ཅིང་དེ་ཡང་དེའི་འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པའམ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། གཞུང་དེ་ཚད་མར་འདོད་པ་འགལ། ཡང་སྐབས་དེ་ནས་བཤད་པའི་དཔེ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ན་ནི་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་དོར་ལ། ཡང་དག་ཡིན་ན་ནི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ལྟོས་གཞི་སྐྱོན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་གཞུང་དེར། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་དང་གཉིས་ཀ་ཡི། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་སྒྲ་སྒྲུ་ར་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སྨྲོས་ཏེ་འཆད་དོ། །འདི་ལ་ལན་རིམ་བཞིན་འབུལ་བས་མཁས་པ་ཁྱོད་སྙན་གྱི་ཨུཏྤལ་རིང་དུ་སྐྱོད་ཅིག དེ་ལ་རེའུ་མིག་འགོད་ཚུལ་མདོ་རང་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་སྟེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ། གྱེན་ཐུར་ལ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། འཕྲེད་ལ་འགྲོ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། འདིར་གཡས་སྐོར་གཡོན་སྐོར་གཉིས་སུ་འཁོར་བའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་གཅིག་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་པདྨ་དམར་སེར་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཁ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་དགའ་ཚལ་དེར་སྨྲིན་མ་དྲངས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་དང་ཡ་མཱ་རིའི་གཞུང་འགལ་ཞིག་བྲིས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་དང་ཡ་མཱ་རིས་འདིའི་ལེགས་བཤད་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི་གཞུང་འདིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་བླངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་བྲིས་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སྟེ། མཉན་བྱ་ལྟ་བུ་གཏོལ་བས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར། མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པ་ལོགས་སུ་སྨོས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་བྲིས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། འོ་ན་འདིར་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུ་པོ་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཁས་ལེན་ནུས་སམ་མི་ནུས། ནུས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདོད་པ་གྲུབ་ཏེ། དེ་དང་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་དཔེ་དེ་ལ་མཐུན་དཔེ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་དཔེ་དེ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་ཞེས་ཕྱོགས་སྔར་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་རྣམ་དག་སོགས་སུ་ཁས་བླང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དགུ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རེ་ཁས་བླང་མི་ནུས་ན་ནི་ཕྱོགས་སྔར་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་དེ། ཕྱོགས་གཉིས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་དཔེ་འགོད་པ་རྟོག་གེའི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་ཅེས་པའམ། སྤྱི་བརྗོལ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་ཟེར་དང་། དཔེ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་ཁོ་ནས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་མ་བརྟུད་པས་རང་གཟུགས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོལ་ཕྲན་རྟག་པའི་མཚན་གཞིར་བཤད་ཅིང་དེ་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཅུང་ཟད་དཔྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཉིད་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། ཚད་མ་མདོར། རིག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་རྣམ་གཉིས་པར་བཤད་པ་དེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཁས་ལེན་ནུས་སམ་མི་ནུས། ཁས་ལེན་ནུས་ན། རིག་བྱ་ཅན་ཡང་ཡིན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། རིག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩོལ་ཕྲན་ལས་འོས་མེད་པས་རྩོལ་ཕྲན་རྟག་པའི་མཚན་གཞིར་ཚད་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད་པར་སོང་བས། ཚད་མ་མདོ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་སྔར་གྱིས་མ་མཛད་

ཅེས་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒོལ་བ་བྱེ་བྲག་པས་རྫུལ་རྟག་པ་དང་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པས་དེ་ལ་དགོངས་སྙམ་ན་ནི། བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་ཁས་བླངས་མ་ཐག་ཡིན་པས་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་ཐུག་སྟེ་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་འདིར་བྱེ་བྲག་པས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་སྙིང་རང་དུ་འང་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་པའི་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་པའི་ཚེ་འདི་སྐད་ཅེས། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་རྒོལ་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་སྨྲར་ལ་བཀོད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པའམ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་རྣམ་དག་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་གཞུང་དེ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་འགལ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱོན་བཟང་བཟང་མོར་སྣང་མོད། འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་དེ་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་དཔེ་ཡིན་པས་དེའི་མཐུན་དཔེར་བཀོད། བུམ་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་དཔེ་ཡིན་པས་དེའི་མི་མཐུན་དཔེར་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུའང་ཁས་མི་ལེན་ནོ་སྙམ་ན། འོ་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་རྣམ་དག་དང་མི་མཐུན་དཔེ་རྣམ་དག་གི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་ནུས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཞལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་རྣམ་དག་དང་མི་མཐུན་དཔེ་རྣམ་དག་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་པ་ཉིད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་མ་ཐག་པའོ། །ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་དང་གཉིས་ཀ་ཡི། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་སྒྲ་སྒྲུ་རབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲར་དུ་བཀོད་པ་ནི། ཅུང་ཐུགས་རྟོག་ཙིང་སྟེ། གཞུང་དེས་ནི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་སྒྲ་སྒྲུ་རབ་ཡིན་གྱི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོད་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་

སྟེ། །མེད་དང་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ཡིན། །ཐེ་ཚོམ་གཉིས་སྟེ་མ་གྲུབ་བཞི། །ཞེས་དེར་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་ངོས་བཟུང་ནས། ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་འཇོག ཆོས་ཅན་དེ་ལ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་པ་དང་། རྒོལ་བས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གཉིས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་ཡོད་ཅེས་གསལ་བར་བཤད་ནས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཆ་གཉིས་པ་གསུམ་ནི་གོང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། མ་གྲུབ་སྒྲོར་བ་དེ་བཞིན་དུ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། །མེད་དང་དེ་བཞིན་གཉིས་ཀ་དང་། །ཞེས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་སྔའི་ནམ་ལངས་པར་མཛོད་ཅིག ངོ་ན་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་གཞུང་འདི་དོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ན་མེད་པའི། བདག་མེད་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །ཞེས་སོགས་མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་མཚོན་བྱ་སྟེ། །ཞེས་རང་འཚམས་ཀྱིས་བཙུགས་འདུག་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། ཁྱོད་བདེན་མོད། འདི་གཉིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལུགས་མཐུན་གཡས་སྐོར་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་པོ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་སྐབས་དེའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་གཉིས་པར་འཇུག་དགོས་པ་ལས། གཞལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པ་དང་། རིག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་ན་གཞལ་བྱས་མ་ཁྱབ། རྟག་ན་རིག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་རང་འགྲེལ་སོགས་ཕྱོགས་གླང་གི་གཞུང་མང་པོར་རྩུལ་ཐུན་རྟག་པར་བཤད་ཅིང་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས། རྟག་ན་གཞལ་བྱས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟག་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཡོད་དེ། ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། གང་གི་རང་བཞིན་འཇིག་མེད་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམ་རྟག་ཅེས་བརྗོད། ། དེས་ན་ངོ་ཚའི་ལྟ་བ་འདི། །སྤོངས་ལ་དེ་ནི་རྟག་ཅེས་སྨྲོས། །ཞེས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་རྟག་པར་བཤད་པས་དེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་འཁོར་གསུམ་བྱེད། ཁ་ཅིག རྟག་པ་ཡིན་ཚད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མིན་ཟེར་བ་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་ཟེར་བརྟག་པས་འཇིག་མོད། འདི་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་འཆད། ཕལ་མོ་ཆེ་དག རིག་བྱ་ཅན་སྒྲིར་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་པ་མིན་ཡང་། བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། བྱེ་

བྲག་པ་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་རེག་བྱ་ཅན་མིན་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི། ཐུགས་རྣམ་དཔྱོད་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་བྱེ་བྲག་པ་དེ་རེག་བྱ་མིན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྟགས་སུ་སོང་བའི་རྐྱོལ་བར་ཐལ། དེའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་གཉིས་པའི་དང་པོ་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་རེག་བྱ་ཅན་མིན་པར་ངེས་ནས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ལ་དཔྱོད་ལྡན་སུས་ཀྱང་ལན་མི་ཐེབས་སོ། །འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པའི་བྱིན་རླབས་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གི་སྙིང་གི་པདྨོ་ན་བཞུགས་སོ། །དེས་ན་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པའི་གསུང་བཞིན་ཚིག་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྗེས་སོར་མི་བྱེད་ཁ་མེད་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་འགྲེལ་རང་གང་། བཤད་བྱ་ཚད་མ་མདོ་གསལ་བྱེད་ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་གཞུང་ཆུང་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་བཤད་བློ་གསལ་ཁ་འབྱེད་འདི། འཇམ་མགོན་བླ་མ་བློ་གྲོས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཁོ་བོས། སློས་ལྡན་ཞེས་པ་ས་མོ་ཡོས་བུའི་ལོ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་བཟང་པོ་ལ་མཉན་ཡོད་བྱ་རྒོད་གཤོངས་ཞེས་སྙན་པས་གྲགས་པའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་དང་གཞན་ཕན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །།དགེའོ།། །།བཀྲ་ཤིས། མངྒ་ལཾ།། །།